

ח

תזריע

כח פחתת הוא בקרחתו או בגבחתו: ואם ראה הכהן והנה כהה הנגע

אחרי הכבס אתו וקרע אתו מן-הבגד או מן-העור או מן-השתי או מן-

מפטיר

כט הערב: ואם-תראה עוד בבגד או-בשתי או-בערב או בכל-כלי-עור

ל פרכת הוא באש תשרפנו את אשר-בו הנגע: והבגד או-השתי או-

הערב או-כל-כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית וטהר:

לא זאת תורת נגע-צרעת בגד הצמר | או הפשתים או השתי או הערב או

כל-כלי-עור לטהרו או לטמאו:

ט א, ב וידבר יהוה אל-משה לאמר: זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו מה מצורע ה

ג והובא אל-הכהן: ויצא הכהן אל-מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא

ד נגע-הצרעת מן-הצרוע: וצוה הכהן ולקח למטהר שתי-צפרים חיות

ה טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב: וצוה הכהן ושחט את-הצפור

תרגום אונקלוס

תברא היא בשחיקותיה או בחדותיה: כח ואם חזא כהנא והא עמא מכתשא בתר דחורו יתיה ויבוע יתיה מן לבושא או מן משכא או מן שתיא או מן ערבא: כט ואם תתחזי עוד בלבושא או בשתיא או בערבא או בכל מן דמשך סגיא היא בנורא תיקדניה ית דביה מכתשא: ל וילבושא או שתיא או ערבא או כל מאן דמשך דתחור ויעדי מנהון מכתשא ויצטבע תנינות וידבי: לא דא אורייתא דמכתש סגירו לבוש עמר או כתנא או שתיא או ערבא או כל מאן דמשך לדכאותיה או לסאבותיה:

א ומליל יי עם משה למימר: ב דא תהי אורייתא דסגירא ביומא דדכותיה ויתיתי לות כהנא: ג ויפוק כהנא למברא למשריתא ויחזי כהנא והא אתסי מכתש סגירותא מן סגירא: ד ויפקיד כהנא ויסב לדמדכי תרתין צפרין חיין דכיין ואעא דארזא וצבע זהורי ואיזובא: ה ויפקיד כהנא ויכוס ית צפרא

פירוש רש"י

פחתת הוא. לשון גומא, כמו 'באחת הפחתים' (שמואל כט:לג), כלומר, שפלה היא, נגע שמראיו שוקעין: בקרחתו או בגבחתו. כתרגומו בשחיקותיה או בחדותיה: קרחתו. שחקים, ישנים; ומפני המדרש שהצרך לגזרה שוה: מנין לפריחה בבגדים שהיא טהורה? נאמרה קרחת וגבחת באדם ונאמרה קרחת וגבחת בבגדים, מה להלן – פרח בכלו טהור, אף כאן – פרח בכלו טהור; לכך אחזי הכתוב לשון קרחת וגבחת. ולענין פרושו ותרגומו זהו משמעו: קרחת – לשון ישנים, וגבחת – לשון חדשים, כאלו נכתב 'באחריתו או בקדמותו', שהקרחת – לשון אחרים והגבחת – לשון פנים, כמו שכתוב 'ואם מפאת פניו וגו' (לעיל פסוק יג), והקרחת – כל ששופע ויורד מן הקדקד ולאחריו. כך מפרש בתורת כהנים: (כח) וקרע אתו. וקרע מקום הנגע מן הבגד וישרפנו: (כט) פרכת הוא. דבר החוזר וצומח: באש תשרפנו. את כל הבגד: (ל) וסר מהם

סדר ט (ב) זאת תהיה תורת המצרע וגו'. מלמד, שאין מטהרין אותו בליילה: (ג) אל מחוץ למחנה. חוץ לשלש מחנות שנשתלח שם בימי חלוטו: (ד) חיות. פרט לטרפות: טהרות. פרט לעוף טמא. לפי שהנגעים באין על לשון הרע, שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הזקקו לטהרתו צפרים, שמפטפטין תמיד בצפצוף קול: ועץ ארז. לפי שהנגעים באין על גסות הרוח: ושני תולעת ואזב. מה תקנתו ויתרפא? ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזב: עץ ארז. מקל של ארז: ושני תולעת. לשון של צמר צבוע זהורית:

מפתח סדרי התנך

מרחב סדר ט הוא דיני טהרת המצורע.

ט

מצורע

ו האחת אל-כלי-חרש על-מים חיים: את-הצפר החיה יקח אתה ואת-עץ
הארז ואת-שני התולעת ואת-האזב וטבל אותם ואת | הצפר החיה בדם
ז הצפר השחטה על המים החיים: והזה על המטהר מן-הצרעת שבע
ח פעמים וטהרו ושלח את-הצפר החיה על-פני השדה: וכבס המטהר את-
בגדיו וגלח את-כל-שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל-המחנה
ט וישב מחוץ לאהל שבעת ימים: והיה ביום השביעי יגלח את-כל-
שערו את-ראשו ואת-זקנו ואת גבת עינו ואת-כל-שערו יגלח וכבס
י את-בגדיו ורחץ את-בשרו במים וטהר: וביום השמיני יקח שני-כבשים
תמימים וכבשה אחת בת-שנתה תמימה ושלשה עשרונים סלת מנחה
יא בלולה בשמן ולג אחד שמן: והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר
יב ואתם לפני יהוה פתח אהל מועד: ולקח הכהן את-הכבש האחד
והקריב אתו לאשם ואת-לג השמן והניף אתם תנופה לפני יהוה:
יג ושחט את-הכבש במקום אשר ישחט את-החטאת ואת-העלה במקום

שני

תרגום אונקלוס

חדא למאן דחסף על מי מבוע: ו ית צפרא חיתא יסב יתה וית אעא דארזא וית צבע זהורי וית איזובא ויטבול יתהון
ו ית צפרא חיתא בדמא דצפרא דנכיסתא על מי מבוע: ז וידי על דמדכי מן סגירותא שבע זמני וידכניה וישלח ית
צפרא חיתא על אפי חקלא: ח ויצבע דמדכי ית לבושוהי ויגלח ית כל שעריה ויסחי במיא וידכי ובתר כן ייעול
למשרייתא ויטיב מברא למשכניה שבעא יומין: ט ויהי ביומא שביעא יגלח ית כל שעריה ית רישיה וית דקניה וית
גביני עינוהי וית כל שעריה יגלח ויצבע ית לבושוהי ויסחי ית בשריה במיא וידכי: י וביומא תמינא יסב תרין
אמרין שלמין ואמרתא חדא בת שתה שלמתא ותלתא עשרונין סולתא מנחתא דפילא במשח ולוגא חד דמשחא:
יא ויקים כהנא דמדכי ית גוברא דמדכי ויתהון קדם יי בתרע משכן זמנא: יב ויסב כהנא ית אמרא ית אקריב יתיה
לאשמא וית לוגא דמשחא וירם יתהון ארמא קדם יי: יג ויכוס ית אמרא באתרא דיכוס ית חטאת וית עלתא באתר

פירוש רש"י

(ה) על מים חיים. נותן אותם תחלה בכלי כדאי
שיהא דם צפור נכר בהם, וכמה הן? רביעית:
(ו) את הצפר החיה יקח אתה. מלמד, שאינו אוגדה
עמהם, אלא מפרישה לעצמה. אבל העץ והאזוב
כרוכין יחד בלשון הזהירות, כענין שנאמר 'ואת
עץ הארז ואת שני התולעת ואת האזב' – קיחה
אחת לשלשתן. יכול, כשם שאינה בכלל אגדה,
כך לא תהא בכלל טבילה? תלמוד לומר 'וטבל
אותם ואת הצפר החיה' – החזיר את הצפור לכלל
טבילה: (ח) וישב מחוץ לאהל. מלמד, שאסור
בתשמיש המטה: (ט) את כל שערו וגו'. כלל ופרט
וכלל, להביא כל מקום כנוס שער ונראה:
(י) וכבשה אחת. לחטאת: ושלשה עשרונים. לנספי

שלשה כבשים הללו, שחטאתו ואשמו של מצרע
טעונין נסכים: ולג אחד שמן. להזות עליו שבע
ולתן ממנו על תנוף אָזְנו ומתן בהונות: (יא) לפני
ה'. בשער נקנור, ולא בעזרה עצמה, לפי שהוא
מחסר כפורים: (יב) והקריב אתו לאשם. יקריבנו
לתוף העזרה לשם אשם: והניף. שהוא טעון
תנופה חי: והניף אתם. את האשם ואת הלג:
(יג) במקום אשר ישחט וגו'. על ירך המזבח בצפון.
ומה תלמוד לומר? והלא כבר נאמר בתורת אשם
בפרשת 'צו את אהרן' (לעיל ג:יח) שהאשם טעון
שחיטה בצפון! לפי שיצא זה מכלל אשמות לדון
בהעמדה, יכול, תהא שחיטתו במקום העמדתו?
לכך נאמר 'ושחט וגו' במקום אשר ישחט וגו':

מפתח סדרי התנך

סדר ט עוסק בטהרה מטומאת הצרעת. הפטרתו (ישעיה כג:ל-מב) עוסקת ברפואה שה' ירפא את עמו מעוונותיו.
בענין בצעו קצפתי ואכזהו הסתר ואקצף וילך שובב בדרך לבו: דרכיו ראיתי וארפאהו... למה צמנו ולא ראית ענינו
נפשנו ולא תדע... הן לריב ומצה תצומו ולהכות באגרף רשע... הלוא זה צום אכזריהו פתח חרצבות רשע התר
אגדות מוטה ושלח רצוצים חפשים וכל-מוטה תנתקו. הלוא פרס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית כיתרואה
ערם וכסיתו ומבשרך לא תתעלם. אז יבקע כשחר אורך וארככת מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך:
הצרעת היא מחלה גופנית שמקורה בשחיתות מוסרית ורפואתה בתיקונה.

ט

יד

הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחֲטָאת הָאֲשֶׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קְדָשִׁים הוּא: וְלָקַח הַכֹּהֵן

מצורע

מִדָּם הָאֲשֶׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל-תְּנוּפָה אֶזְנֵי הַמִּטְהָר הַיִּמָּנִית וְעַל-בֶּהֱן יָדוֹ

טו הַיִּמָּנִית וְעַל-בֶּהֱן רִגְלוֹ הַיִּמָּנִית: וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֶּג הַשֶּׁמֶן וַיִּצַק עַל-כַּף

טז הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית: וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת-אֶצְבָּעוֹ הַיִּמָּנִית מִן-הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל-

יז כַּפוֹ הַשְּׂמָאלִית וַהֲזָה מִן-הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פַּעַמִּים לִפְנֵי יְהוָה: וּמִיֹּתֵר

הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל-כַּפוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל-תְּנוּפָה אֶזְנֵי הַמִּטְהָר הַיִּמָּנִית וְעַל-

יח בֶּהֱן יָדוֹ הַיִּמָּנִית וְעַל-בֶּהֱן רִגְלוֹ הַיִּמָּנִית עַל דָּם הָאֲשֶׁם: וְהִנּוֹתֵר בַּשֶּׁמֶן

אֲשֶׁר עַל-כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל-רֹאשׁ הַמִּטְהָר וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה:

יט וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶת-הַחֲטָאת וְכִפֹּר עַל-הַמִּטְהָר מִטְּמֵאתוֹ וְאַחֲרָיִם יִשְׁחַט אֶת-

כ הָעֶלְיָה: וְהָעֶלְיָה הַכֹּהֵן אֶת-הָעֶלְיָה וְאֶת-הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחַ וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן

כא וְטָהַר: וְאִם-יָדָל הוּא וְאִין יָדוֹ מִשְׁגָּת וְלָקַח כֶּבֶשׂ מִזֶּה שְׁלִישִׁי s ב

אֶחָד אֲשֶׁם לְתִנּוּפָה לְכִפֹּר עָלָיו וַעֲשֹׂרֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה

כב וְלֶג שֶׁמֶן: וּשְׁתֵּי תֵרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ וַהֲיָה אֶחָד

כג חֲטָאת וְהָאֶחָד עֹלָה: וַהֲבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטַהֲרָתוֹ אֶל-הַכֹּהֵן אֶל-

כד פֶּתַח אֹהֶל-מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת-כֶּבֶשׂ הָאֲשֶׁם וְאֶת-לֶג הַשֶּׁמֶן

כה וְהִנִּיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וּשְׁחַט אֶת-כֶּבֶשׂ הָאֲשֶׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן

תרגום אונקלוס

קודש ארי כחטאת אשמה הוא לכהן קודש קודשין הוא: יד ויסב כהנא מדמא דאשמה ויתין כהנא על רום אודנא דמדכי דימינא ועל אליון ידיה דימינא ועל אליון רגליה דימינא: טו ויסב כהנא מלוגא דמשחא ויריק על ידא דכהנא דשמאלא: טז ויטבול כהנא ית אצבעיה דימינא מן משחא דעל ידיה דשמאלא וידי מן משחא באצבעיה שבע זמנין קדם יי: יז ומשאר משחא דעל ידיה יתין כהנא על רום אודנא דמדכי דימינא ועל אליון ידיה דימינא ועל אליון רגליה דימינא על דמא דאשמה: יח ודישתאר במשחא דעל ידא דכהנא יתין על רישא דמדכי וכפר עלוהי כהנא קדם יי: יט ויעביר כהנא ית חטאת וכפר על דמדכי מסאובתיה ובתר כן יכוס ית עלתא: כ ויסיק כהנא ית עלתא וית מנחתא למדבחה וכפר עלוהי כהנא וידכי: כא ואם מספן הוא ולית ידיה מדבקה ויסב אמר חד אשמה לארמא לכפרא עלוהי ועשרונא סולתא חד דפיל במשח למנחתא ולוגא דמשחא: כב ותרין שפנינין או תריין בני יונה דתדביק ידיה ויהי חד חטאת וחד עלתא: כג וייתי יתהון ביומא תמינא לזכותיה לזות כהנא לתרע משפן זמנא לקדם יי: כד ויסב כהנא ית אמרא דאשמה וית לוגא דמשחא וירים יתהון כהנא ארמא קדם יי: כה ויכוס ית אמרא דאשמה ויסב כהנא

פירוש רש"י

כ פ כחטאת. כי ככל החטאות 'האשם' הזה 'הוא לכהן' – בכל עבודות התלויות בכהן השונה אשם זה לחטאת, שלא תאמר: הואיל ויצא דמו מכלל שאר אשמות לנתן על תנופה ובהונות, לא יהא טעון מתן דמים ואמורים לגבי מזבח? לכך נאמר 'כי כחטאת האשם הוא לכהן'. יכול, יהא דמו נתן למעלה כחטאת? תלמוד לומר וכו'. בתורת כהנים: (יד) תנופה. גדר אמצעי שפאזן; ולשון 'תנופה' לא נודע לי, והפותרים קורים לו טנדורוס: בזה. גודל: (יח) לפני ה'. כנגד בית קדשי הקדשים: (כ) ואת המנחה. מנחת נסכים של בהמה: (כא) ועשרון סלת אחד. לכבש זה, שהוא אחד, יביא עשרון אחד לנסכיו: ולג שמן. לתת ממנו על הבהונות; ושמן של נספי המנחה לא הזקק הכתוב לפרש: (כג) ביום השמיני לטהרתו. שמיני לצפרים ולהזאת עץ ארז ואזוב ושני תולעת:

מפתח סדרי התנך

ובמדרש רבי תנחומא על ראש הסדר: זאת תהיה תורת המצורע. ילמדנו רבנו, על כמה דברים נגעים באים על האדם? כך שנו רבותינו, על אחת עשרה דברים הנגעים באים על האדם: על עבודה זרה, ועל חלול השם, ועל גלוי עריות, ועל הגנבות, ועל לשון הרע, ועל המעיד עדות שקר, ועל הדין המקלקל את הדין, ועל שבועת שווא, ועל הנכנס בתחום שאינו שלו, ועל החושב מחשבות של שקר, ועל המשלח מדנים בין אחים. ויש אומרים: אף על עין רעה.

ט

מצורע

מִדָּם הָאֵשׁ וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֶזְנוֹ הַמִּטְהָר הַיִּמָּנִית וְעַל־בֶּהֱן יָדוֹ הַיִּמָּנִית
 כו וְעַל־בֶּהֱן רִגְלוֹ הַיִּמָּנִית: וּמִן־הַשֶּׁמֶן יִצַק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית:
 כז וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאַצְבָּעוֹ הַיִּמָּנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפוֹ הַשְּׂמָאלִית שֶׁבַע
 כח פַּעַמִּים לִפְנֵי יְהוָה: וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן | אֲשֶׁר עַל־כַּפוֹ עַל־תְּנוּךְ אֶזְנוֹ
 הַמִּטְהָר הַיִּמָּנִית וְעַל־בֶּהֱן יָדוֹ הַיִּמָּנִית וְעַל־רִגְלוֹ הַיִּמָּנִית עַל־מָקוֹם
 כט דָּם הָאֵשׁ: וְהִנּוֹתָר מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטְהָר
 ל לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה: וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתָּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה
 לא מֵאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ: אֶת אֲשֶׁר־תִּשְׁיֵג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד חֲטָאת וְאֶת־הָאֶחָד
 לב עֲלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֹּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּטְהָר לִפְנֵי יְהוָה: זֹאת תוֹרַת אֲשֶׁר־בוֹ
 נִגַּע צָרַעַת אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁיֵג יָדוֹ בְּטַהֲרָתוֹ:

א, ב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: כִּי תִבְאוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר
 ג אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לְאֶחָזָה וְנָתַתִּי נִגַּע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶּם: וּבֹא אֲשֶׁר־
 ד לוֹ הַבֵּית וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כִּנִּגַּע נִרְאָה לִי בַּבֵּית: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפָנּוּ אֶת־
 הַבֵּית בְּטָרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַנִּגַּע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבֵּית
 ה וְאַחֵר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַבֵּית: וְרָאָה אֶת־הַנִּגַּע וְהִנֵּה הַנִּגַּע
 וּבְקִירַת הַבֵּית שֶׁקְּעָרוֹת יִרְקָקוּת אוֹ אֲדָמָדָמַת וּמֵרָאִיתָן שֶׁפֶל מִן־הַקִּיר:
 ו וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן מִן־הַבֵּית אֶל־פֶּתַח הַבֵּית וְהִסְגִּיר אֶת־הַבֵּית שְׁבַעַת יָמִים:
 ז, ח וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה הַנִּגַּע בְּקִירַת הַבֵּית: וְצִוָּה

תרגום אונקלוס

מִדָּמָא דְאֵשׁמָא וַיִּתֵּן עַל רוּם אוֹדְנָא דְמִדְכִּי דִימִינָא וְעַל אֲלִיּוֹן יְדִיה דִימִינָא וְעַל אֲלִיּוֹן רִגְלִיה דִימִינָא: כו וּמִן מִשְׁחָא
 יִרִיק כְּהֵנָּא עַל יָדָא דְכְּהֵנָּא דְשְׂמָאלָא: כז וַיִּדִּי כְּהֵנָּא בְּאַצְבָּעִיה דִימִינָא מִן מִשְׁחָא דְעַל יְדִיה דְשְׂמָאלָא שְׁבַע זְמָנִין קָדָם יי:
 כח וַיִּתֵּן כְּהֵנָּא מִן מִשְׁחָא דְעַל יְדִיה עַל רוּם אוֹדְנָא דְמִדְכִּי דִימִינָא וְעַל אֲלִיּוֹן יְדִיה דִימִינָא וְעַל אֲלִיּוֹן רִגְלִיה דִימִינָא עַל
 אֶתְר דְּמָא דְאֵשׁמָא: כט וַיִּשְׁתָּאֵר מִן מִשְׁחָא דְעַל יָדָא דְכְּהֵנָּא וַיִּתֵּן עַל רִישָׁא דְמִדְכִּי לְכַפֵּרָא עֲלוּהִי קָדָם יי: ל וַיַּעֲבִיד ית
 חַד מִן שְׁפִינִיָּא אוֹ מִן בְּנֵי יוֹנָה מִדְּתַדְבִּיק יְדִיה: לא ית דְּתַדְבִּיק יְדִיה ית חַד חֲטָאָה וַיִּתְּ חַד עֲלֵתָא עַל מִנְחָתָא וַיַּכְפֹּר
 כְּהֵנָּא עַל דְּמִדְכִּי קָדָם יי: לב דָּא אֲוִרִיתָא דְבִיה מְכַתֵּשׁ סְגִירוֹ דְּלֹא תִדְבִּיק יְדִיה בְּדִכּוּתִיה:

א וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְמִימַר: ב אֲרִי תִיעֲלוֹן לְאַרְעָא דְכְּנָעַן דְּאָנָא יְהִיב לָכוֹן לְאַחֲסָנָא וְאַתִּין מְכַתֵּשׁ סְגִירוֹ בְּבֵית
 אֲרַע אֲחֻסְתְּכוֹן: ג וַיִּתֵּי דְדִלִּיה בֵּיתָא וַיִּחְזִי לְכְּהֵנָּא לְמִימַר כְּמִכְתָּשָׁא אֲתַחְזִי לִי בְּבֵיתָא: ד וַיִּפְקִיד כְּהֵנָּא וַיִּפְנֹן ית בֵּיתָא
 עַד לֹא יִיעוֹל כְּהֵנָּא לְמַחְזִי ית מְכַתָּשָׁא וְלֹא יִסְתָּאֵב כָּל דְּכְבִּיתָא וּבְתָר כֵּן יִיעוֹל כְּהֵנָּא לְמַחְזִי ית בֵּיתָא: ה וַיִּחְזִי ית
 מְכַתָּשָׁא וְהָא מְכַתָּשָׁא בְּכוּתְלִי בֵּיתָא פָּתִין יִרְקָן אוֹ סְמָקָן וּמַחְזִיהוֹן מְכִיד מִן כּוּתְלָא: ו וַיִּפּוֹק כְּהֵנָּא מִן בֵּיתָא לְתַרַע
 בֵּיתָא וַיִּסְגֵּר ית בֵּיתָא שְׁבַעַת יוֹמִין: ז וַיִּתּוּב כְּהֵנָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וַיִּחְזִי וְהָא אוֹסִיף מְכַתָּשָׁא בְּכוּתְלִי בֵּיתָא: ח וַיִּפְקִיד

פירוש רש"י

(כח) עַל מָקוֹם דָּם הָאֵשׁ. אֶפְלוּ נִתְקַנַּח הָדָם; לְמַד, שְׁאִין הָדָם גּוֹרֵם אֶלָּא הַמָּקוֹם גּוֹרֵם:

בְּרוּר לומר: נִגַּע נִרְאָה לִי, אֶלָּא: 'כִּנִּגַּע נִרְאָה לִי':
 (ד) בְּטָרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן וגו'. שֶׁפֶל זְמַן שְׁאִין כֹּהֵן נִזְקֵק לוֹ
 אֵין שֵׁם תּוֹרַת טְמֵאָה: וְלֹא יִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בַּבֵּית.
 שְׂאֵם לֹא יִפְנֹהוּ וַיָּבֹא הַכֹּהֵן וַיִּרְאֵה הַנִּגַּע, נִזְקֵק
 לְהִסְגֵּר, וְכָל מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ יִטְמָא. וְעַל מָה חֲסָה
 תּוֹרָה? אִם עַל כָּלִי שְׁטֵף – יִטְבִּילִם וַיִּטְהָרוּ! וְאִם
 עַל אֲכָלִין וּמִשְׁקִין – יֵאָכְלִם בִּימֵי טְמֵאָתוֹ! הָא לֹא
 חֲסָה תּוֹרָה אֶלָּא עַל כָּלִי חָרָס – שְׁאִין לָהֶם טְהָרָה
 בְּמִקְוָה: (ה) שִׁקְעָרוֹת. שׁוֹקְעוֹת בְּמֵרָאִיתָן:

סדר י (ב) וְנָתַתִּי נִגַּע צָרַעַת. בְּשׁוּרָה הִיא לָהֶם,
 שֶׁהַנִּגַּעִים בָּאִים עֲלֵיהֶם; לְפִי שֶׁהַטְּמִינוּ אֲמִוְרִיִּים
 מְטֻמְנִיּוֹת שֶׁל זָהָב בְּקִירוֹת בֵּיתָהֶם כָּל אַרְבָּעִים
 שָׁנָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, וְעַל יְדֵי הַנִּגַּע נֹתֵן
 הַבֵּית וּמוֹצָאָן: (ג) כִּנִּגַּע נִרְאָה לִי בַּבֵּית. שְׁאֶפְלוּ הוּא
 חָכֶם וַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא נִגַּע וְדָא, לֹא יִפְסֹק דְּבַר

הַכֹּהֵן וַחֲלָצוּ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן הִנָּגַע וַהֲשִׁיכוּ אֹתָהֶן אֶל־מַחוּץ
 ט לְעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְאֶת־הַבֵּית יִקְצַע מִבֵּית סָבִיב וְשִׁפְכוּ אֶת־הָעֹפֹר
 י אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל־מַחוּץ לְעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וּלְקַחוּ אֲבָנִים אַחֲרוֹת
 יא וַהֲבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפַר אֶתֶר יִקַּח וְטַח אֶת־הַבֵּית: וְאִם־יָשׁוּב
 הִנָּגַע וּפָרַח בַּבֵּית אַחֵר חָלַץ אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הַקְצוֹת אֶת־הַבֵּית
 יב וְאַחֲרֵי הַטּוֹחַ: וּבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה הִנָּגַע בַּבֵּית צָרַעַת מִמָּאֶרֶת

תרגום אונקלוס

כְּהֵנָּא וַיִּשְׁלֹפּוּן יֵת אֲבָנִיָּא דְּבַהּוֹן מִכְתָּשָׂא וִירְמוֹן יְתֵהוּן לְמַבְרָא לְקִרְתָּא לְאַתֵּר מְסָאב: ט וַיֵּת בֵּיתָא יִקְלִפּוּן מִגִּיּו סְחוֹר סְחוֹר וִירְמוֹן יֵת עִפְרָא דְּקִלְיָפוּ לְמַבְרָא לְקִרְתָּא לְאַתֵּר מְסָאב: י וַיִּסְבּוּן אֲבָנִין אַחֲרָנִין וַיַּעֲלִיּוּן בְּאַתֵּר אֲבָנִיָּא וְעָפַר אַחֲרָן יִסֵּב וַיִּשׁוּעַ יֵת בֵּיתָא: יא וְאִם יָתוּב מִכְתָּשָׂא וַיִּסְגֵּי בְּבֵיתָא בְּתֵר דְּשִׁלְיָפוּ יֵת אֲבָנִיָּא וּבְתֵר דְּקִלְיָפוּ יֵת בֵּיתָא וּבְתֵר דְּאַתְשָׁע: יב וַיַּעֲזוּל כְּהֵנָּא וַיַּחֲזִי וְהָא אוֹסִיף מִכְתָּשָׂא בְּבֵיתָא סְגִירוֹת מְחֻסְרָא

פירוש רש"י

שְׂבוּעַ? תִּלְמוּד לומר 'ובא' 'ואם בא יבא' – בְּמָה הַכְּתוּב מְדַבֵּר? אִם בְּפוֹשָׁה בְּרָאשׁוֹן – הֲרִי כָּכָר אָמור. אִם בְּפוֹשָׁה בְּשֵׁנִי – הֲרִי כָּכָר אָמור. הָא אֵינוֹ אוֹמֵר 'ובא' 'ואם בא יבא' – אֵלָּא, אֵת שֶׁבֶא בְּסוֹף שְׂבוּעַ רָאשׁוֹן וּבֹא בְּסוֹף שְׂבוּעַ שֵׁנִי 'וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פֶשֶׁה' – זֶה הַעוֹמֵד מִה יַעֲשֶׂה לוֹ? יָכוֹל, יִפְטֹר וְיֵלֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב כָּאן 'וְטַהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבֵּית' תִּלְמוּד לומר 'כִּי נִרְפָּא הִנָּגַע' – לֹא טַהַרְתִּי אֵלָּא אֶת הָרְפוּי. מִה יַעֲשֶׂה לוֹ? 'בִּיאָה' אָמורה לְמַעַלָּה וְ'בִיאָה' אָמורה לְמַטָּה – מִה בְּעֵלְיוֹנָה חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטַח וְנוֹתֵן לוֹ שְׂבוּעַ, דְּגִמְרָא לֵה 'זֶהוּ שִׁיבָה זֶהוּ בִּיאָה', אֵף בְּתַחֲתוֹנָה כֵּן, כְּדֹאִיתָא בְּתוֹרַת כְּהֵנִים. גִּמְרוּ שֶׁל דָּבָר: אֵין נְתִיצָה אֵלָּא בְּנִגַע הַחוּזָר אַחֵר חֲלִיצָה וְקִצּוֹעַ וְטִיחָה, וְאֵין הַחוּזָר צָרִיד פְּשִׁיּוֹן. וְסֹדֵר הַמִּקְרָאוֹת כֹּךְ הוּא: 'ואם ישוב', 'ונתץ', 'והבא אל הבית', 'והאכל בבית' – 'ובא הכהן ורָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה'. וְדָבָר הַכְּתוּב בְּעוֹמֵד בְּרָאשׁוֹן, שְׁנוֹתֵן לוֹ שְׂבוּעַ שֵׁנִי לְהִסְגְּרוֹ, וּבְסוֹף שְׂבוּעַ שֵׁנִי לְהִסְגְּרוֹ בֹּא וְרָאָהוּ שִׁפְשָׁה, וּמִה יַעֲשֶׂה לוֹ? חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטַח וְנוֹתֵן לוֹ שְׂבוּעַ. חֲזֹר – נוֹתֵץ, לֹא חֲזֹר – טַעוֹן צָפְרִים. שְׂאִין בְּנִגְעִים יוֹתֵר מִשְׁלֹשָׁה שְׂבוּעוֹת. 'ואם בא יבא' – לְסוֹף שְׂבוּעַ שֵׁנִי, 'וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פֶשֶׁה', מִקְרָא זֶה בֹּא לְלַמֵּד בְּעוֹמֵד בְּעֵינָיו בְּרָאשׁוֹן וּבְשֵׁנִי. וּמִה יַעֲשֶׂה לוֹ? יָכוֹל, יִטְהַרְנוּ, כְּמִשְׁמַעוֹ שֶׁל מִקְרָא 'וְטַהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבֵּית'? תִּלְמוּד לומר 'כִּי נִרְפָּא הִנָּגַע' – לֹא טַהַרְתִּי אֵלָּא אֶת הָרְפוּי, וְאֵין רְפוּי אֵלָּא הַבֵּית שֶׁהִקְצָה וְהוֹטֵחַ וְלֹא חֲזֹר הִנָּגַע – אֲבָל זֶה טַעוֹן חֲלִיצָה וְקִצּוֹעַ וְטִיחָה וְשְׂבוּעַ שְׁלִישִׁי. וְכֵן הַמִּקְרָא נִדְרָשׁ: 'ואם בא יבא' בְּשֵׁנִי, 'וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פֶשֶׁה' יִטְחֵנוּ – וְאֵין טִיחָה בְּלֹא חֲלִיצָה וְקִצּוֹעַ – 'ואחרי הטוֹחַ' אֶת הַבֵּית 'וְטַהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבֵּית' – אִם לֹא חֲזֹר לְסוֹף הַשְּׂבוּעַ, 'כִּי נִרְפָּא הִנָּגַע'. וְאִם חֲזֹר? כָּכָר פֶּרֶשׁ עַל הַחוּזָר שֶׁטַעוֹן נְתִיצָה:

(ח) וַחֲלָצוּ אֶת הָאֲבָנִים. כְּתִירוֹנוֹ 'וַיִּשְׁלֹפּוּן' יִטְלוּן מִשָּׁם, כְּמוֹ 'וַחֲלָצָה נַעֲלוּ' (דְּבָרִים כ"ג) לְשׁוֹן הַסֵּרָה: אֵל מָקוֹם טָמֵא. מָקוֹם שְׂאִין טַהֲרוֹת מִשְׁתַּמְשׁוֹת שָׁם; לְמִדָּה הַכְּתוּב, שֶׁהָאֲבָנִים הִלְלוּ מִטְמְאוֹת אֶת מָקוֹמָן בְּעוֹדָן בּוֹ: (ט) יִקְצַע. רוֹנִייר בִּלְעוּ, וּבִלְשׁוֹן מִשְׁנָה יֵשׁ הִרְבָּה: מִבֵּית. מִבְּפָנִים: סָבִיב. סְבִיבוֹת הִנָּגַע, בְּתוֹרַת כְּהֵנִים נִדְרָשׁ כֵּן, שֶׁיִּקְלָף הַטִּיחַ שֶׁסָּבִיב אֲבָנֵי הִנָּגַע: הִקְצוּ. לְשׁוֹן קָצָה, אֲשֶׁר קָצְעוּ בְּקִצּוֹת הִנָּגַע סָבִיב: (יב) הַקְצוֹת. לְשׁוֹן הַעֲשׂוֹת; וְכֵן 'הַטּוֹחַ'. אֲבָל 'חָלַץ אֶת הָאֲבָנִים' מוֹסֵב הַלְשׁוֹן אֵל הָאֵדָם שֶׁחֲלָצָן, וְהוּא מִשְׁקַל לְשׁוֹן כְּבֹד כְּמוֹ 'כִּפֹּר' 'דָּבָר': וְאִם יָשׁוּב הִנָּגַע וְגו'. יָכוֹל, חֲזֹר בּוֹ בְּיוֹם, יֵהָא טָמֵא? תִּלְמוּד לומר 'וְשִׁב הַכֹּהֵן' 'ואם ישוב' – מִה שִׁיבָה הָאָמורה לְהֵלֵךְ בְּסוֹף שְׂבוּעַ, אֵף שִׁיבָה הָאָמורה כָּאן בְּסוֹף שְׂבוּעַ: (יב) וּבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה. יָכוֹל, לֹא יֵהָא הַחוּזָר טָמֵא אֵלָּא אִם כֵּן פֶּשֶׁה? נֹאמֵר 'צָרַעַת מִמָּאֶרֶת' בְּבִתִּים, וְנֹאמֵר 'צָרַעַת מִמָּאֶרֶת' בְּבָגְדִים: מִה לְהֵלֵךְ טָמֵא אֶת הַחוּזָר אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ פּוֹשָׁה, אֵף כָּאן טָמֵא אֶת הַחוּזָר אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ פּוֹשָׁה. אִם כֵּן, מִה תִּלְמוּד לומר 'וְהִנֵּה פֶשֶׁה'? אֵין כָּאן מָקוֹמוֹ שֶׁל מִקְרָא זֶה, אֵלָּא 'וְנִתֵּץ אֶת הַבֵּית' הִיָּה לוֹ לְכַתֵּב אַחֵר 'ואם ישוב הִנָּגַע וְגו' וְרָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה'. הָא לֹא בֹא לְלַמֵּד אֵלָּא עַל נִגַע הַעוֹמֵד בְּעֵינָיו בְּשְׂבוּעַ רָאשׁוֹן, וּבֹא בְּסוֹף שְׂבוּעַ שֵׁנִי וּמִצָּאוֹ שִׁפְשָׁה, שֶׁלֹּא פֶרֶשׁ בּוֹ הַכְּתוּב לְמַעַלָּה כְּלוּם בְּעוֹמֵד בְּעֵינָיו בְּשְׂבוּעַ רָאשׁוֹן, וְלִמְדָּה כָּאן בְּפִשְׁיוֹן זֶה: שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלָּא בְּעוֹמֵד בְּרָאשׁוֹן וּפֶשֶׁה בְּשֵׁנִי. וּמִה יַעֲשֶׂה לוֹ? יָכוֹל, יִתְצַנּוּ כְּמוֹ שֶׁסֵּמַךְ לוֹ 'וְנִתֵּץ אֶת הַבֵּית'? תִּלְמוּד לומר 'וְשִׁב הַכֹּהֵן' 'ובא הכהן' – נִלְמַד בִּיאָה מִשִּׁיבָה, מִה שִׁיבָה חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטַח וְנוֹתֵן לוֹ שְׂבוּעַ, אֵף בִּיאָה חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטַח וְנוֹתֵן לוֹ שְׂבוּעַ. וְאִם חֲזֹר – נוֹתֵץ, לֹא חֲזֹר – טַהוֹר. וּמִנֵּין שְׂאִם עֹמֵד בְּזֶה וּבְזֶה, חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטַח וְנוֹתֵן לוֹ

י

יג הוא בבית טמא הוא: ונתן את-הבית את-אבניו ואת-עציו ואת כל-

מצורע

יד עפר הבית והוציא אל-מחוץ לעיר אל-מקום טמא: והבא אל-הבית כל-

טו ימי הסגיר אתו יטמא עד-הערב: והשכב בבית יכבס את-בגדיו והאכל

טז בבית יכבס את-בגדיו: ואם בא יבא הפהן וראה והנה לא-פשה הנגע

יז בבית אחרי הטח את-הבית וטהר הפהן את-הבית כי נרפא הנגע: ולקח

יח לחטא את-הבית שתי צפרים ועץ ארז ושני תולעת ואזב: ושחט את-

יט הצפר האחת אל-כלי-חרש על-מים חיים: ולקח את-עץ-הארז ואת-

האזב ואת שני התולעת ואת הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר

כ השחוט ואת ובמים החיים והזה אל-הבית שבע פעמים: וחטא את-הבית

בדם הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובעץ הארז ובאזב ובשני

כא התולעת: ושלח את-הצפר החיה אל-מחוץ לעיר אל-פני השדה וכפר

חמישי

כב, כג על-הבית וטהר: זאת התורה לכל-נגע הצרעת ולנתק: ולצרעת הבגד

כד, כה ולבית: ולשאת ולספחת ולבהרת: להורת ביום הטמא וביום הטהר

זאת תורת הצרעת:

תרגום אונקלוס

היא בביתא מסאב הוא: יג ויתרע ית ביתא ית אבנוהי וית אעוהי וית כל עפר ביתא ויפיק למברא לקרתא לאתר מסאב: יד ודייעול לביתא כל יומין דיסגר יתיה יהי מסאב עד רמשא: טו ודישכוב בביתא יצבע ית לבושוהי ודייכול בביתא יצבע ית לבושוהי: טז ואם מיעל ייעול כהנא ויחזי והא לא אוסיף מכתשא בביתא בתר דאתשע ית ביתא וידפי כהנא ית ביתא ארי אתסי מכתשא: יז ויסב לדכא ית ביתא תרתין צפרין ואעא דארזא וצבע זהורי ואיזובא: יח ויכוס ית צפרא חדא למאן דחסף על מי מבוע: יט ויסב ית אעא דארזא וית איזובא וית צבע זהורי וית צפרא חיתא ויטבול יתהון בדמא דצפרא דנכיסתא ובמי מבוע וידי לביתא שבע זמנין: כ וידפי ית ביתא בדמא דצפרא ובמי מבוע ובצפרא חיתא ובאעא דארזא ובאיזובא ובצבע זהורי: כא וישלח ית צפרא חיתא למברא לקרתא לאפי חקלא וכפר על ביתא וידפי: כב דא אורייתא לכל מכתש סגירותא ולנתקא: כג ולסגירות לבושא ולביתא: כד ולעמקא ולעריא ולבהרא: כה לאלפא ביום מסאבא וביום דכיא דא אורייתא דסגירותא:

פירוש רש"י

(יד) כל ימי הסגיר אתו. ולא ימים שקלף את נגעו. יכול, שאני מוציא המחלט שקלף את נגעו? תלמוד לומר 'כל ימי': יטמא עד הערב. מלמד, שאין מטמא בגדים. יכול, אפלו שעה בכדי אכילת פרס? תלמוד לומר, 'והאכל בבית יכבס את בגדיו'. אין לי אלא אוכל, שוכב מנין?

מפתח סדרי התנך

הפטרת הסדר והמדרש הארץ ישראלי: סדר י עוסק בצרעת הבית. ההפטרה (ישעיה בלז-כ) מתחילה בפסוק: הוי מגיעי בית בלית שדה בשדה יקריבו עד אפס מקום והושבתם לבדכם בקרב הארץ: פשט הפסוק מדבר על העשירים הגוזלים את בתי העניים. ובמדרש רבי תנחומא (מצורע ד) ברשימת אחד עשר הדברים המביאים צרעת: ועל הגניבות... ועל הנכנס בתחום שאינו שלו. עונשם יהיה גלות מבתיהם בעקבות רעב כבד. במדרש איכה רבה (פתיחתא כב) מפרש רבי יוחנן פסוק זה כפשוטו: הוי מגיעי בית בבית, מלוהו על ביתו מלוהו על שדהו ליטלה. וריש לקיש מפרשו על חורבן בתי המקדש: הוי מגיעי בית בבית, הגעתם חורבן ראשון לחורבן שני, מה חורבן ראשון ציון שדה תחרש אף חורבן שני... שלא הניחו מקום שלא עבדו בו עבודה זרה.

ורבי ינאי פייט: יחד אנו ובתינו כמנוגעים חשובים // וסורו טמא מטמאים קשובים

יפה נוף ניגענו / וביופי פינו נוגענו // וכבודך יגענו / ובית בבית היגענו

ההפטרה מסתיימת בפסוק שנבחר לחתום את ברכת קדושה בימים נוראים: ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה: פסוק זה חותם גם את ההפטרה החלופית לסדר יב ואת הפטרת סדר טו בחומש זה.

יא

א, ב וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: דברו אל-בני ישראל ואמרתם מה

מצורע

ג אלהם איש איש כי יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא: וזאת תהיה
טמאתו בזובו רר בשרו את-זובו או-החתים בשרו מזובו טמאתו הוא:
ד כל-המשכב אשר ישכב עליו הזב יטמא וכל-הכלי אשר ישב עליו
ה יטמא: ואיש אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-
ו הערב: והישב על-הכלי אשר ישב עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ במים
ז וטמא עד-הערב: והנגע בבשר הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-
ח הערב: וכי-ירק הזב בטהור ויכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-הערב:
ט, ו כל-המרפב אשר ירכב עליו הזב יטמא: וכל-הנגע בכל אשר יהיה
תחתיו יטמא עד-הערב והנושא אותם יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא

תרגום אונקלוס

א ומליל יי עם משה ולא-הרן למימר: ב מלילו עם בני ישראל ותימרון להון גבר גבר ארי יהי דאיב מבשריה
דוביה מסאב הוא: ג ודא תהי סאובתיה דוביה ריר בסריה ית דוביה או חתים בסריה מדוביה סאובתיה היא:
ד כל משכבא דישכוב עלוהי דובנא יהי מסאב וכל מאנא דיתבי עלוהי יהי מסאב: ה וגבר דיקרב במשכביה
יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ו דיתבי על מאנא דיתבי עלוהי דובנא יצבע לבושוהי ויסחי
במיא ויהי מסאב עד רמשא: ז ודיקרב בבשר דובנא יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ח וארי ירוק
דובנא בדכיא ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ט וכל מרפבא דירכוב עלוהי דובנא יהי מסאב:
י וכל דיקרב בכל דיהי תחותיה יהי מסאב עד רמשא ודיטול יתהון יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב

פירוש רש"י

סדר יא (ב) פי יהיה זב, יכול, זב מפל מקום יהא טמא? תלמוד לומר 'מבשרו' – ולא כל בשרו. אחר שחלק הכתוב בין בשר לבשר, זכיתי לדון: טמא בזב וטמא בזבה, מה זבה – ממקום שהיא מטמאה טמאה קלה נדה, מטמאה טמאה חמורה זיבה; אף הזב – ממקום שמטמא טמאה קלה קרי, מטמא טמאה חמורה זיבה: זובו טמא למד על הטפה שהיא מטמאה. זוב – דומה למי בצק של שעורין, ודחוי, ודומה ללבן ביצה המוזרת. שכבת זרע – קשור כלבן ביצה שאינה מוזרת: (ג) רר. לשון ריר, שזב בשרו את זובו – כמו ריר שיוצא צלול: או החתים. שיוצא עב וסותם את פי האמה, ונסתם בשרו מטפת זובו, זהו פשוטו. ומדרשו: מנה הכתוב הראשון ראיות שתיים וקראו טמא, שנאמר 'זב מבשרו זובו טמא הוא' (בפסוק ב), ומנה הכתוב השני ראיות שלש וקראו טמא, שנאמר 'טמאתו בזובו רר בשרו את זובו או החתים בשרו מזובו טמאתו הוא' הא כיצד? שתיים לטמאה, והשלישית מזקיקתו לקרבן: (ד) כל המשכב. הראוי למשכב. יכול, אפלו מיחד למלאכה אחרת? תלמוד לומר 'אשר ישכב' –

– 'אשר ישכב' לא נאמר, אלא 'אשר ישכב' – המיוחד תמיד לכך, יצא זה שאומרים לו: 'עמד ונעשה מלאכתנו': אשר ישב. 'ישב' לא נאמר, אלא 'אשר ישב עליו' הזב – במיוחד תמיד לכך: (ה) ואיש אשר יגע במשכבו. למד על ה'משכב' שחמור מן ה'מגע', שזה נעשה אב הטמאה לטמא אדם לטמא בגדים, וה'מגע' שאינו 'משכב' אינו אלא וולד הטמאה, ואינו מטמא אלא אכלין ומשקין: (ו) והישב על הכלי. אפלו לא נגע, אפלו עשרה כלים זה על זה כלן מטמאין משום 'מושב', וכן ב'משכב': (ח) וכי ירק הזב בטהור. ונגע בו או נשאו, שהרק מטמא ב'משא': (ט) וכל המרפב. אף על פי שלא ישב עליו, כגון התפוס של סרגא שקורין ארצון, טמא משום 'מרפב', והאפף שקורין אלווש טמא טמאת 'מושב': (י) וכל הנגע בכל אשר יהיה תחתיו. של זב, בא ולמד על ה'מרפב' שיהא הנוגע בו טמא ואין טעון כבוס בגדים, והוא חמר ב'משכב' מב'מרפב': והנושא אותם. כל האמור בענין הזב, זובו ורקו ושכבת זרעו ומימי רגליו והמשכב והמרפב, משאן מטמא אדם לטמא בגדים:

מפתח סדרי התנך

מרחב סדר יא הוא דיני טומאת זב, בעל קרי ונידה. הפטרתו היא מנבואות הושע: לכו ונשובה אל-ה' כי הוא טרף וירפאנו יך ויחבשנו: (הפטרה בתרי עשר, הושע א:א-ב; ח:א) + ג:א. הקשר ביניהם הוא על בסיס התפיסה שזיבה היא עונש גופני על שחיתות מוסרית ולכן תשובה היא שתזכה ברפואה. .../המשך

יֵא

מצורע

יֵא עַד־הָעֶרֶב: וְכָל אֲשֶׁר יִגַע־בּוֹ הָזָב וַיֵּדִיו לֹא־שָׁטַף בַּמַּיִם וַיִּכְבֶּס בְּגָדָיו

יב וּרְחֵץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב: וְכָל־חֲרָשׁ אֲשֶׁר־יִגַע־בּוֹ הָזָב יִשְׁכַּר וְכָל־

יג כָּל־יֶעֶץ יִשְׁטַף בַּמַּיִם: וְכִי־יִטְהַר הָזָב מִזּוּבּוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים

יד לְטַהֲרָתוֹ וַיִּכְבֶּס בְּגָדָיו וּרְחֵץ בְּשָׁרוֹ בַּמַּיִם חַיִּים וְטָהַר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי

יז יִקַּח־לוֹ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה וּבָא | לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד

טו וַנִּתְּנֶם אֶל־הַכֹּהֵן: וַעֲשֵׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חֹטָאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְכָפַר עָלָיו

טז הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוּבּוֹ: וְאִישׁ כִּי־תִצָּא מִמֶּנּוּ שֹׁכֵב־זָרַע מִטָּה שְׁשִׁי 7 ה

יז וּרְחֵץ בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בְּשָׁרוֹ וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב: וְכָל־בְּגָד וְכָל־עוֹר אֲשֶׁר־

יח יְהִיָּה עָלָיו שֹׁכֵב־זָרַע וַיִּכְבֶּס בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב: וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב

אִישׁ אֹתָהּ שֹׁכֵב־זָרַע וּרְחִצּוּ בַּמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעֶרֶב:

יט וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זֹכָה דָּם יִהְיֶה זֹכָה בְּבִשְׂרָהּ שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ נ ו

כ וְכָל־הַנֶּגַע בָּהּ יִטָּמָא עַד־הָעֶרֶב: וְכָל־אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדְתָּהּ יִטָּמָא

כא וְכָל אֲשֶׁר־תִּשְׁכַּב עָלָיו יִטָּמָא: וְכָל־הַנֶּגַע בְּמִשְׁכָּבָהּ יִכְבֶּס בְּגָדָיו וּרְחֵץ

כב בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב: וְכָל־הַנֶּגַע בְּכָל־כְּלִי אֲשֶׁר־תִּשְׁכַּב עָלָיו יִכְבֶּס

כג בְּגָדָיו וּרְחֵץ בַּמַּיִם וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב: וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב הוּא אוֹ עַל־הַכְּלִי

תרגום אונקלוס

עד רמשא: יא וכל דיקרב ביה דוכנא וידוהי לא שטיף במיא ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: יב ומאן דחסף דיקרב ביה דוכנא יתבר וכל מאן דאע ישתטיף במיא: יג וארי ידכי דוכנא מדוכייה וימני ליה שבעא יומין לזכותיה ויצבע לבושוהי ויסחי בשריה במי מבוע וידכי: יד וביומא תמינאה יסב ליה תרין שפנינין או תרין בני יונה וייתי לקדם יי לתרע משכן זמנא ויתניננן לכהנא: טו ויעביד יתהון כהנא חד חטאתא וחד עלתא ויכפר עלוהי כהנא קדם יי מדוכייה: טז וגבר ארי תפוק מניה שכת זרעא ויסחי במיא ית כל בסריה ויהי מסאב עד רמשא: יז וכל לבוש וכל משף דיהי עלוהי שכת זרעא ויצטבע במיא ויהי מסאב עד רמשא: יח ואתתא דישכוב גבר יתה שכת זרעא ויסחון במיא ויהון מסאבין עד רמשא: יט ואתתא ארי תהי דיבא דם יי דוכה בבשרה שבעא יומין תהי בריחוקה וכל דיקרב בה יהי מסאב עד רמשא: כ וכל דתשכוב עלוהי בריחוקה יהי מסאב וכל דתתיב עלוהי יהי מסאב: כא וכל דיקרב במשכבה יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: כב וכל דיקרב בכל מאנא דתתיב עלוהי יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: כג ואם על משכבא הוא או על מאנא

פירוש רש"י

(יא) וידיו לא שטף במים. בעוד שלא טבל מטמאתו; ואפלו פסק מזובו וספר שבעה ומחסר טבילה – מטמא בכל טמאותיו. וזה שהוציא הכתוב טבילת גופו של זב בלשון שטיפת ידים, ללמדך, שאין בית הסתרים טעון ביאת מים, אלא איבר הגלוי כמו הידים: (יב) וכלי חרש אשר יגע בו הזב. יכול, אפלו נגע בו מאחוריו וכו'? כדאיתא בתורת כהנים, עד 'איזהו מגעו שהוא בכלו'? הוי אומר: זה הסטו: (יג) וכי יטהר. כשיפסק: שבעת ימים לטהרתו. שבעת ימים טהורים מטמאת זיבה שלא יראה זוב, וכלן רצופין: (יד) ורחצו במים. גזרת מלך היא שתטמא האשה בביאה, ואין

הטעם משום נוגע בשכת זרע, שהרי מגע בית הסתרים הוא: (יט) כי תהיה זבה. יכול, מאחד מכל איבריה? תלמוד לומר 'והוא גלתה את מקור דמיה' (להלן טז:ג) – ואין דם מטמא אלא הפא מן המקור: דם יהיה זבה בבשרה. אין זבה קרוי 'זוב' לטמא, אלא אם כן הוא אדם: בנדתה. כמו 'ומתבל ינדחו' (איוב ד:כו) – שהיא מנדה ממגע כל אדם: תהיה בנדתה. אפלו לא ראתה אלא ראיה ראשונה: (כג) ואם על המשכב הוא. השוכב או היושב על משכבה או על מושבה, אפלו לא נגע בו, אף הוא בדת טמאה האמורה במקרא העליון, שטעון כבוס בגדים: על הכלי. לרבות את ה'מרכב':

מפתח סדרי התנ"ך

וכך פייט רבי ינאי את הקשר בין הסדר והפטרות: המיטמא בטוהר עשיתו // ויצרו לטמאות אם הסיתו // זובו מנו ומשפטו ... לכן יהיה זב מבשרו ובפיוט נוסף: יחבול שיקרנו / .. אבינו רופאינו / ישוב וירפאינו

יא

כֹּד אֲשֶׁר-הוּא יִשְׁבֶּת-עָלָיו בְּנִגְעוֹ-בּוֹ יִטְמָא עַד-הָעֶרֶב: וְאִם שָׁכַב יִשְׁכַּב

אִישׁ אֹתָהּ וְתָהִי נִדְתָּהּ עָלָיו וְיִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל-הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר-יִשְׁכַּב

יב

א עָלָיו יִטְמָא:

וְאִשָּׁה כִּי-יִזְוֹב זֹב דְּמָה יָמִים רַבִּים נָא

בְּלֹא עֵת-נִדְתָּהּ אוֹ כִּי-תִזְוֹב עַל-נִדְתָּהּ כָּל-יָמֵי זֹב טִמְאַתָּה כִּימֵי נִדְתָּהּ

ב תְּהִיָּה טִמְאָה הוּא: כָּל-הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל-יָמֵי זֹבָהּ כַּמִּשְׁכָּב

נִדְתָּהּ יִהְיֶה-לָּהּ וְכָל-הַכָּלִי אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו טִמְאָה יִהְיֶה כַּטִּמְאָת נִדְתָּהּ:

ג, ד וְכָל-הַנוֹגֵעַ בָּם יִטְמָא וְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרִחֹץ בַּמַּיִם וְיִטְמָא עַד-הָעֶרֶב: וְאִם-

שביעי

ה טָהָרָה מִזֹּבָהּ וְסִפְּרָה-לָּהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחֲרֵי תִטְהָר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי

תִּקַּח-לָהּ שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה וְהִבִּיֵּאתָ אוֹתָם אֶל-הַכֹּהֵן אֶל-פֶּתַח

ו אֹהֶל מוֹעֵד: וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶת-הָאֶחָד חֹטָאת וְאֶת-הָאֶחָד עֹלָה וְכָפַר עָלֶיהָ

מפטיר

ז הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזֹּב טִמְאָתָהּ: וְהִזְרַתָּם אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִטִּמְאָתָם וְלֹא

ח יִמָּתוּ בַטִּמְאָתָם בַּטִּמְאָם אֶת-מִשְׁכְּנִי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם: זֹאת תֹּרַת הַזֹּב וְאֲשֶׁר

ט תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שֹׁכֶבֶת-זָרַע לְטִמְאָה-בָּהּ: וְהִדְוָה בְּנִדְתָּהּ וְהִזֹּב אֶת-זֹבּוֹ לְזָכָר

וְלִנְקָבָה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם-טִמְאָה:

תרגום אונקלוס

דְּהִיא יִתְבָּא עֲלוֹהִי בְּמִקְרָבִיהָ בִּיהָ יְהִי מְסָאב עַד רַמְשָׁא: כֹּד וְאִם מִשְׁכָּב יִשְׁכּוּב גִּבְרָ יִתָּה וְיִהִי רִיחּוּקָה עֲלוֹהִי וְיִהִי מְסָאב שִׁבְעָא יוֹמִין וְכָל מִשְׁכָּב דִּיִּשְׁכּוּב עֲלוֹהִי יְהִי מְסָאב: א וְאַתְתָּא אַרִי יְדוּב דֹּב דְּמָה יוֹמִין סְגִיָּאין בְּלֹא עֵדן רִיחּוּקָה אוֹ אַרִי תְדוּב עַל רִיחּוּקָה כָּל יוֹמֵי דֹב סְאוּבְתָהּ כְּיוֹמֵי רִיחּוּקָה תְּהִי מְסָאבָּא הִיא: ב כָּל מִשְׁכָּבָּא דִּתְשְׁכּוּב עֲלוֹהִי כָּל יוֹמֵי דֹבָהּ כַּמִּשְׁכָּב רִיחּוּקָה יְהִי לָהּ וְכָל מְאָנָּא דִּתְתִּיב עֲלוֹהִי מְסָאב יְהִי כְּסוּאֲבַת רִיחּוּקָה: ג וְכָל דִּיקְרָב בְּהוֹן יְהִי מְסָאב וַיִּצְפַּע לְבוּשׁוֹהִי וַיִּסְחִי בְּמִיָּא וְיִהִי מְסָאב עַד רַמְשָׁא: ד וְאִם דְּכִיָּאת מְדוּבָהּ וְתִמְנִי לָהּ שִׁבְעָא יוֹמִין וּבִתְרָא כֶּן תְּדַפֵּי: ה וּבִיּוֹמָא תְּמִינָאָה תִּסָּב לָהּ תְּרִין שְׁפִינִין אוֹ תְּרִין בָּנֵי יוֹנָה וְתִיָּתִי יִתְהוֹן לָוֹת כְּהֵנָּא לְתַרְע מִשְׁכָּן זִמְנָא: ו וַיַּעֲבִיד כְּהֵנָּא יִתְ חַד חֹטָאת וְיִתְ חַד עֹלָתָא וַיִּכְפַּר עֲלֶיהָ כְּהֵנָּא קֳדָם יְיָ מְדוּב סְאוּבְתָהּ: ז וְתַפְרִשׁוּן יִתְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִסְּאוּבְתָהוֹן וְלֹא יָמוּתוּן בְּסוּאֲבְתָהוֹן בְּסוּאֲבִיָּהוֹן יִתְ מִשְׁכְּנִי דְּבִינִיָּהוֹן: ח דָּא אוֹרִיתָא דְּדוּכְבָּא וְדִתְפּוֹק מְנִיָּה שֹׁכֶבֶת זָרַע לְאַסְתָּאבָּא בָּהּ: ט וְלִדְסוּאֲבְתָּהּ בְּרִיחּוּקָה וְלִדְדָּאִיב יִתְ דוּבִיָּה לְדָכָר וְלִנְקָבָא וְלִגְבַר דִּיִּשְׁכּוּב עִם מְסָאבְתָּא:

פירוש רש"י

בְּנִגְעוֹ בּוֹ יִטְמָא. אינו מדבר אלא על ה'מִרְכָּב' שְׁנִתְרַבָּה מ'עַל הַכָּלִי': בְּנִגְעוֹ בּוֹ יִטְמָא. ואינו טעון כְּבוֹס בְּגָדִים, שֶׁה'מִרְכָּב' אין מְגַעוֹ מִטְמָא אָדָם לְטִמְא בְּגָדִים: (כֹּד) וְתָהִי נִדְתָּהּ עָלָיו. יכול, יַעֲלֶה לְרִגְלָהּ – שְׁאֵם בָּא עָלֶיהָ בְּחִמְשֵׁי לְנִדְתָּהּ, לֹא יִטְמָא אֶלָּא שְׁלִשָּׁה יָמִים כְּמוֹתָהּ? תִּלְמוּד לומר 'וְיִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים'. וְיִטְמָא תִּלְמוּד לומר 'וְתָהִי נִדְתָּהּ עָלָיו'? מִהֵנָּה הִיא מִטְמָאָה אָדָם וְכָלִי חָרָס, אֵף הוּא מִטְמָא אָדָם וְכָלִי חָרָס:

סדר יב (א) יָמִים רַבִּים. שְׁלִשָּׁה יָמִים: בְּלֹא עֵת נִדְתָּהּ. אַחֲרֵי שֶׁיִּצְאָו שִׁבְעַת יָמֵי נִדְתָּהּ: אוֹ כִּי תִזְוֹב. אֵת שְׁלִשַּׁת הַיָּמִים הֵלְלוּ: עַל נִדְתָּהּ. מִפְּלֶג מִנִּדְתָּהּ יוֹם אֶחָד, זֶה הִיא 'זָבָה', וּמִשְׁפָּטָה חֲרוּץ

מפתח סדרי התנ"ך

סדר יב פותח בדין אשה זבה ואינו מצרף את דינה לסדר יא העוסק בזב, בעל קרי ונידה – מדוע?
הנושא הראשון בסדר הוא הנושא הראשון אותו קראו בציבור בשבת והוא הנושא עליו דרש הרב בסיום התפילה. נושא טהרת המשפחה הוא מהמרכזיים בהלכה ולכן הוקדשו לו שני סדרים סמוכים.

כב

יב וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע שְׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כֹּה | אָמַר יְהוָה כָּעֵת | מָחָר סָאֵה־סֵלֶת
 יג בְּשֶׁקֶל וְסֹאתִים שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שְׁמֶרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ
 אֲשֶׁר־לְמֶלֶךְ נִשְׁעַן עַל־יָדוֹ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה
 אַרְבוֹת בְּשָׂמַיִם הִיְהִי־הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַנֶּכֶה רֹאֵה בְּעֵינֶיךָ וּמַשֵּׂם
 לֹא תֹאכַל: פ

יד וְאַרְבַּעָה אַנְשִׁים הָיוּ מְצָרְעִים פָּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה
 טו אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתָנוּ: אִם־אֲמַרְנוּ נָבֹא הָעִיר וְהָרַעַב בָּעִיר וּמָתָנוּ
 טז שָׁם וְאִם־יִשְׁכְּנוּ פֹה וּמָתָנוּ וְעַתָּה לָכוּ וּנְפַלֶּה אֶל־מַחֲנֶה אֲרָם אִם־יַחֲיִינוּ
 טז נַחֲיָה וְאִם־יָמִיתָנוּ וּמָתָנוּ: וַיִּקְמוּ בְנִשְׁף לָבוֹא אֶל־מַחֲנֶה אֲרָם וַיָּבֹאוּ
 יז עַד־קֶצֶה מַחֲנֶה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ: וְאִדְנִי הַשְּׁמִיעַ | אֶת־מַחֲנֶה אֲרָם
 קול רָכָב קול סוּס קול חֵיל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה
 שָׁכַר־עָלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־מַלְכֵי הַחֲתִיתִּים וְאֶת־מַלְכֵי מִצְרַיִם לָבוֹא
 יח עָלֵינוּ: וַיָּקוּמוּ וַיִּנּוֹסוּ בְנִשְׁף וַיַּעֲזְבוּ אֶת־אֹהֲלֵיהֶם וְאֶת־סוּסֵיהֶם
 יט וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם הַמַּחֲנֶה כְּאֲשֶׁר־הָיָא וַיִּנּוֹסוּ אֶל־נַפְשָׁם: וַיָּבֹאוּ הַמְצָרְעִים
 הָאֵלֶּה עַד־קֶצֶה הַמַּחֲנֶה וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אַחַד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם
 כ פֶּסֶף וְזָהָב וּבָגָדִים וַיֵּלְכוּ וַיִּטְמְנוּ וַיִּשְׁכּוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אַחֵר וַיִּשְׂאוּ
 כ מִשָּׁם וַיֵּלְכוּ וַיִּטְמְנוּ: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־כֵן | אֲנַחְנוּ עֹשִׂים הַיּוֹם
 הַזֶּה יוֹם־בִּשְׁתָּה הוּא וְאֲנַחְנוּ מַחֲשִׁים וְחִכֵּינוּ עַד־אֹר הַבֹּקֶר וּמִצָּאָנוּ
 כא עוֹזֵן וְעַתָּה לָכוּ וְנִבְאָה וְנִגִּידָה בֵּית הַמֶּלֶךְ: וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שַׁעַר הָעִיר
 וַיִּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־מַחֲנֶה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוֹל אָדָם כִּי
 כב אִם־הֶסּוֹס אָסוּר וְהַחֲמֹר אָסוּר וְאֹהֲלִים כְּאֲשֶׁר־הֵמָּה: וַיִּקְרָא הַשְּׁעָרִים
 כג וַיִּגִּידוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה: וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לִלְלָה וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדָּיו אֲגִידָה־נָא
 לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־עָשׂוּ לָנוּ אֲרָם יָדְעוּ כִּי־רַעֲבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן־הַמַּחֲנֶה
 לְהַחֲבֶה בַּהֲשָׂדֶה [בִּשְׂדֶּה] לֵאמֹר כִּי־יֵצְאוּ מִן־הָעִיר וְנִתְּפָשׂוּ חַיִּים
 כד וְאֶל־הָעִיר נָבֹא: וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדָּיו וַיֹּאמֶר וַיִּקְחוּ־נָא חֲמִשָּׁה מִן־הַסּוּסִים
 הַנִּשְׂאָרִים אֲשֶׁר נִשְׂאָרוּ־בָּה הֵנָּה כָּכָל־הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 כה נִשְׂאָרוּ־בָּה הֵנָּה כָּכָל־הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־תָּגֻמוּ וְנִשְׁלַחַה וְנִרְאָה: וַיִּקְחוּ
 כו שְׁנֵי רָכָב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי מַחֲנֶה־אֲרָם לֵאמֹר לָכוּ וּרְאוּ: וַיֵּלְכוּ
 אַחֲרֵיהֶם עַד־הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל־הַיַּרְדֵּן מְלֵאָה בְּגָדִים וּכְלִים אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ
 א אֲרָם בַּחֲפֹז [בְּחִפְזָם] וַיִּשְׁכּוּ הַמְּלָאכִים וַיִּגְדּוּ לַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֹאוּ

קמא כאן
 מתחילים
 הספרדים
 והאשכנזים

את מחנה ארם ויהי סאה סלת בשקל וסאתים שערים בשקל כדבר
 ב יהוה: והמלך הפקיד את השליש אשר נשען על ידו על השער
 וירמסוהו העם בשער וימת כאשר דבר איש האלהים אשר דבר ברדת
 ג המלך אליו: ויהי כדבר איש האלהים אל המלך לאמר סאתים שערים
 ד בשקל וסאה סלת בשקל יהיה כעת מחר בשער שמרון: ויען השליש
 את איש האלהים ויאמר והנה יהוה עשה ארבות בשמים היהיה כדבר
 ה הזה ויאמר הנך ראה בעיניך ומשם לא תאכל: ויהי לו כן וירמסו אתו
 העם בשער וימת: הספרדים והאשכנזים מסיימים כאן ססס

א התימנים מדלגים לכאן: [ראש סדר כז הוא הפסוק השני בפרשה קסח] ויחן יהוה אתם
 וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה
 השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה: (פרשה קסח נמשכת)